

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi észtét illetőkölzlemények, előfizetési és hirdetésidijak küldendők.
Kéziratok nem adatkak vissza.

Felölös szerkesztő: Éder János.
Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Egy nagylelkű határozat.

Csongrád nagyközség fenkölt szellemü képviselő testülete, a f. hó 10-én tartott községi közgyűlésben azt határozta, hogy nagylelkűen átadja a központi állami elemi iskola emeletes épületét az állami polgári fiuiskolának abban az esetben, ha az állam viszont azt a 350—400 ezer koronát, melyet az állami polgári fiuiskola építésére hajlandó befektetni, átadja a községnek, hogy ezen négy új állami elemi iskolát építhessen a község különböző pontjain, szóval: a központi állami elemi iskolát decentralisálják.

Hát ehhez a határozathoz, még egész bátran és minden lelkiismereti furdalás nélkül hozzá tehettek volna, hogy egyuttal a gróf Károlyi felgyői és alsóréti uradalmának évi jövedelmét szintén átadják a m. kir. kincstárnak, hogy abból egy ideiglenesen felállítandó községi képviselői tanfolyamot szervezzenek, az olyan képviselő testületi tagok részére, akik ilyen és ehhez hasonló határozati javaslatot ab in visis megszavaznak. Igen, mélyen

tisztelt képviselő testület! Önöknek éppen annyira jogukban áll a felgyői és alsóréti uradalmak jövedelme felett rendelkezni, mint átadni, vagyis helyesebben eladni a központi állami elemi iskola épületét, midőn a nevezett épületet éppen az önök határozata folytán, örök tulajdonjoggal már 12 évvel ezelőtt átadatott az államnak iskolai célokra. Sőt mi több, itt még azzal a turcsa esettel állunk szemben, hogy Önök meg akarják ajándékozni, de nem is ajándékozni: hanem önök el akarják adni az áll. elemi iskola épületet akkor, midőn az telekkönyvileg az állam tulajdonát képezi; szóval önök egyszerűen be akarnák csapni az államot, ha annak nem lenne magához való esze.

Hát mélyen tisztelt községi képviselő testület! Ne gondolják önök, hogy mi ellenségei lennénk a középiskolának, sőt mi több, már a multkori cikkünkben is kifejezést adtunk annak, hogy annak idejében: midőn itt a községi polgári iskolát létesítették, ugyan olyan erővel és költséggel létesíthettek volna egy négy osztályu gymnási-

umot és amennyiben akkor az állam megengedte a csonka középiskolák létesítését, későbbben; midőn állam beszüntette a IV. osztályu középiskolákat, illetve VIII. osztályuá fejlesztette, ugyan így lett volna nálunk is, hogy a IV. osztályu gymnásiumot VIII. osztályra egészítette volna ki. De amennyiben itt akkor is bizonyos személyes érdekek játszottak közbe, így lett a gymnásium helyett polg. iskola.

Ma már jól tudja a t. képviselő testület, hogy csak olyan anyagi áldozatok árán kaphat gymnásiumot, amilyen áldozatokra a község nem képes, tehát bele kell nyugodni abba, hogy itt csak polgári fiuiskoláról lehet szó és ennek a céljaira ma is hajlandó az állam 350—400 ezer koronát folyósítani abban az esetben, ha a község az építkezést a „Szivák-tér“-en megengedi; más különben ebből sem lesz semmi és az lesz a vége, hogy a képviselő testület indolenciája miatt még a polgári fiuiskolát is elveszik innen, mint elvették annak idejében az áll. tanítóképezdét szintén a képviselő testület viselkedése miatt.

TÁRICA.

Én virrasztok . . .

— Irtá: Peterdi Andor. —

Én virrasztok a mécses mellett,
És tollam serceg a papíron.
Szívem a fájdalomtól reszket
És dalba sirom.

A párom, asszonyom már alszik,
Bárony pillái lecsukódtak.
Agyamba meg a gond viharzik
— Mi lesz holnap? . . .

A reggel új csatára ébreszt,
Kenyér kell, só, fa mindenáron,
Ó drága hitvesem ne érezd
Csatározásom.

Békén álmodjad át az éjlet,
Ne tudj az élet mily hazug.
És mi az ára a kenyérnek
Aludj, aludj . . .

Farsangolunk.

Meglehetősen avult, ásatag fogalmat jelölt meg ma már az a szó, hogy farsang. A római Saturnáliák jogutóda mindig többet és többet veszít jelentőségéből. A modern kor embere nem ragaszkodik a szükreszabott naptári határokhoz, mulat akkor, amikor jólesik neki s amikor pénze van hozzá. A farsang mellett vannak szilvesztere, böjti, nyári, sőt legujabban már adventi mulatságok is.

Nem is nagyon busulnak a táncolni vágyó hölgyek és urak, ha a farsang megnyitó és záró terminusai a Husvét szeszélyes dátumához alkalmazkodva, öszszébb szorulnak. Ha rövid a farsang, megtoldják a bálrendező urak egy tánclépéssel, amely belevisz a böjti és még a nagyhetet sem kíméli.

Az idén, amikor Husvét vasárnapja ugyancsak korán, március 27-én beköszönt, a kalendáriumi farsangra mindössze harminchárom nap jutna. Mivelhogy a farsang az Epipha nia (Vizkereszt) ünnepét követő napon kezdődik és tart bezárólag hushagyó keddig, ami ezuttal február 8-ra esik, hát persze, hogy kevés volna ez a

harminchárom nap a sok-sok bál és egyéb multság számára, amelynek a plánuma az agyakban megfordul s legtöbbször meg is érik a kivitelre. De mint hosszú évek tapasztalata bizonyítja, rövid volna erre a célra még a képzelhető leghosszabb farsang is.

Sulyos, nehéz időkben, így Vizkereszt táján, rendszeren azt szokták jósolgatni az ujságok, hogy a farsang nem fog sikerülni, mert az embereknek nem lesz sem kedvük, sem pénzük a mulatozásra. Ezek a jóslások azonban nem szoktak bevalni. Ujra és újra csak azt látjuk, hogy sem a politikai, sem a társadalmi zavarok, sem az anyagi katasztrófa nem tudják az emberek kedvét elvenni attól, hogy a farsangi örömeik poharát fenéig ürítsék. Sőt, mintha ez inséges esztendőkből még nagyobb erővel csapnának fel a mulatós kedv hullámai: egy bizonyos bohém hazárdéria lesz urrá a kedélyeken, amely abból a felfogásból indul ki, hogy az egyéb bajokért vigasztalást keresni a táncban, a muzsikában, a pezsgő gyöngyöző habjaiban.

Az idén is olyanok az anyagi és egyéb viszonyok, hogy fényeseknek

Sirolin

Ennek az étvágyat és a testsúlyt megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban — Ára övegenként 4 — korona

Nem akarunk ismétlésekbe bocsájt-kozni, de ismételten csodálkozásunknak adunk kifejezést azért, amiért olyan makacsul ragaszkodnak a Szivák-tér megtartásához. Talán féltik azt a rossz kövezést, amin ma már terhes kocsik járnak és rövid idő alatt a sárba tapossák,

Egy diszes, impozáns épület, minő egy 400 ezer koronás állami polg. fiúiskola lenne, csak díszere válna a községnek. Utóvégre itt magán érdekek nem jöhetnek szóba: midőn ilyen fontos közérdekről van szó. De másrészt meg a gyermekeik jövője is megkivánná önkötől t. képviselő urak, hogy ne taktikázzanak: hanem járjanak egyenes uton, mert hát 200 növendék szellemi kiképzetéséről és mi több egészségéről van szó,

UJDONSÁGOK.

— **Kinevezés, áthelyezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Ferenc Géza szegedi tanyai, Kiss József kiskundorozsmai tanyai, Kiss Józsefné Bóti Augela sztracenei állami elemi iskolai tanítókat, illetve tanítónőt a csongrádi tanyai, Zubek József csongrádi tanyai állami elemi iskolai tanítót a kiskundorozsmai tanyai állami elemi iskolához áthelyezte és Székely Erzsébet okl. tanítónőt a csongrádi tanyai áll. elemi iskolához tanítónővé nevezte ki.

— **Lemondott főispán.** Mint értesültünk, Szeged szab. kir. város és Csongrád vármegye főispánja Dr Kelemen Béla állásáról lemondott. Kelemen Bélát annak idejében a koalíciós kormány nevezte ki a két törvényhatóság főispánjává, amennyiben a koalíció megbukott, Kelemen Béla dr is beadta lemondását. Mint hire jár, a volt főispán a szegedi kir. közjegyzőségért folyamodott.

— **Esküvők.** Szőke Sándor szolgabíró f. hó 8-án esküdött örök hűséget Pity István sövényházi jegyző és neje bájos leányának: Ilonkának. — Ugyancsak 8-án vezette oltárhoz Kádár Árpád gazdasági egyesületi titkár Szentesen Novobásky Margit urleányt.

— **Jelölés.** Még el sincs rendelve az országos képviselő választás, már is az hir kering Csongrádon, hogy Faragó Antallal szemben Dr Szivák Imrét szándékoznak felléptetni jelöltnek. Hát ami azt illeti, Szivák Imrének még igen sok híve van nálunk, akik készek lennének őt támogatni, de mi alig hisszük, hogy Szivák Imre dr nálunk fellépjen. Éppen azért a „Tiszavidék” abbeli állítását, hogy itt a

egyáltalán nem lehet őket mondani. Napról-napra drágább az élet és nagyon is elég lehetne a multságokra a rövid farsang. A bál naptár azonban idén is hosszú, és napról-napra bővül.

A farsangnak ki kell elégíteni nemcsak a táncolni vágyókat, hanem a távolabbra tekintő mamákat is, akik a bál kiadásukat abban a reményben teszik, hogy bőséges kamatokat hozzon a leányuk férjhezadásával. Merl a bal a legjobb házasságkövető.

Előbb a nagy, tömegbálakat tartották ennek, mostanában pedig inkább az intímabb multságokat, piknikeket. Ez a hagyomány, a táncos kedven kívül, az egyik főtáplálója a farsangnak s míg élni fog, addig a farsang is mindig sikerül, s így sikerülni fog az idén is.

Casino actiót indított, éppen olyan beteg phantáziának tartjuk, mint amilyen phantáziába gyakran szenved t. laptársunk, valahányszor alkalma nyílik a Casinót meggyanusítani. Különbösen is azt hisszük, hogy még abban az esetben is, ha esetleg úgy lenne amint hogy nincs úgy, akkor sincs jogában senkinek ezért felförmedni, mert egyesek jeltet, állítanak hiszen a képviselő jelölés nem egyedüli privilegiumja t. collégának.

— **Népházak az Alföldön.** A földművelésügyi miniszterium egyik újabb kezdeményezése az, hogy a földmives munkás-nép részére ugynevezett népházaknak építését államsegéllyel tegye lehetővé. Ezekben a népházakban egyesítik a munkás népjóléti intézményeket. Itt lesz fölállítva a munkás közvetítő hivatal, népkönyvtár, munkás-segítő pénztár, háziipari munkatelep és egyéb a nép javát szolgáló szövetkezet és intézmény. Csongrádon erre a célra a gőzfürdő melletti terület egy részét jelölték k.

— **Ez is izlés.** A „Félegyházi Közlöny” múlt vasárnap megjelent számának vezércikkében foglalkozik az odaváló 48-as és függetlenségi párt báljával, melyre nemcsak Holló Lajos dr. Félegyháza érdemes képviselője, hanem még több neves képviselő is lerándult. A toasztok közül, melyek ott elhangzottak, közül a párt érdemes elnökének toasztját, ki szerrinte a következő épületes kifejezéssel tisztelte meg Kossuth Ferenc volt minisztert: »Az osztrák ráismert Kossuth Ferencre, akit orozlánnak hitt, pedig ő csak egy festett képű majom.« Hát mi nem igen szinpatiroztunk a volt t. koalícióval, annál kevésbé a Kossuth Ferenc párttal, de hát ez a Kossuth Ferenc, mégis csak a Kossuth Lajos fia és azt hisszük, hogy egy vérbeli 48-as embernek nem illik ennyire le tenni, különösen nyilvánosan. Különbösen — izlés dolga.

— **Ovoda áthelyezés.** Az előjáróság javaslatára a képviselő testület a Justh utcai ovodát a Kókai-féle lakásba helyezte át. Még is szép, hogy a főszolgabírói tilalom után belátták a közügyek intézői, hogy a régi ovoda összedülő félben van.

— **Fillérestély.** Ma este 8 órakor a Csongrádi Iparosifjusági Közművelődési Egyesület megtartott felolvasása után saját helyiségében Szentesi-körut 11. szám. Rác Jóska cigány zenekara közreműködése mellett szavalatokkal, táncal és társasjátékokkal egybekötött fillérestélyt rendez a következő műsorral: 1. „Egy ifju agglegény panasza.” Irta: Bartók Lajos, előadja Ferenc Lajos. 2. „Ha térfi volnék.” Irta Nagy Endre, előadja Mészáros Mariska. 3. „A vándor legény” Irta Petőfi Sándor, szavalja Szántai Mihály. 4. „Házassági ajánlat.” Irta Gárdonyi Géza, előadja Varga János. Belépti díj 50 fillér.

— **A „Csongrádi Építő Munkások”** Vízkereszt napján tartották meg ezidei nagy sikerű multságukat, mely úgy erkölcsei, mint anyagi sikerét tekintve, messze felülmulta az előbbieket. Ezt természetesen a rendezőség fáradhatatlan munkájának tudható be. Az alantiakban közöljük a leányok névsorát, akiknek egy részét a nagy tolongás miatt képtelenek voltak följegyezni: Bartók Erzsike, Bánfi Franciska, Cseh Erzsike, Csányi Franciska, Csányi Mariska, Dóci Jolánka, Deák Ilonka, F. Kovács Annuska, Gyóvai Erzsike, Hajdu Mácsika, Justin Juliska, Konkoly Eteleka, Kádár Ágika, Kádár Ilonka Kádár Veronka, Keller Erzsike, Kása Juliska, Kása Annuska, Kovács Mariska, Kocsis Juliska, Kocsis Franciska, Lovas Veronka, Mészáros Modolka, Mészáros Luczika, Mernyó Katóka, Makó Ninuska, Négyessi Annuska (Szentestől), Nyilas N., Papcsik Mariska, Sutus Mariska, Sinkó Franciska, Sándor Rózsika, Szalinka Eteleka, Szalkai Erzsike, Szőke Eteleka, Tábit Ilonka és Tábit Mariska (Csanyról,) Ujszászi Erzsike, Ujszászi Eteleka, Viktor Franciska, Viglási Ágneska, stb. stb.

A négyest 56 pár táncolta. Felülfizettek a következők: Dr Lamberger Manó ur 1 korona, Kádár György, Töröcsik Ferenc. Sinkó Pál, Palásti János 40—40 fillért, akiknek ezuton mond hálás köszönetet a rendezőség. A multság a kora hajnali órákban ért véget.

— **Halálozás.** Tolnaffy Béla, Kistelek község érdemes jegyzője meghalt s a napokban temették el a községe lakosságának inpozáns részvételével. Tolnaffy Béla egyike volt a vármegye legesesebb közigazgatási tisztviselőinek, aki kora reggeltől késő estig hivatalában dolgozott és amellet még arra is jutott ideje, hogy társadalmi téren a község beléletében is szerepet biztosítson magának. Temetése folyó hó 10-én volt s a gyászszertartást Várossy Gyula volt orsz. képviselő, kisteleki plebános végezte, nagy segédlettel. Tolnaffy Béla idevaló születésű volt, atyja a 60-as években polgármestere is volt Csongrádnak.

— **Villanyvilágítási bajok.** Lapunknak egyik barátja panasolja, hogy a villam-lámpák felrakása igen sok helyen nem helyezték el célszerűen. Az utcatorések és más egyebek nem vétettek figyelembe. Ha alapos a panasz, jó lesz utánna nézni a villamvilágítási felügyelőségnek, nehogy 50 évig folytonosan legyen panasz.

— **Megdrágult a vasut.** Ez évi január elsejétől kezdődően az államvasutakon és a többi vasuton is úgy a személy, mint az áruszállítási díjszabást mintegy 40 százalékkal emelték. (Hála a koalíciónak. Szerk.) Az áremelkedés a gyorsvonatokon szembeszökőbb. A közelebbi zónákban pedig az államvasutak igazgatósága a személyvonatok használatára akarja a közönséget szorítani. Az áremelkedést a sinek, a fa, az olaj és más használati tárgyak megdrágulásával akarják megokolni.

— **Multságok.** Vízkereszt óta farsangolunk. Carneval herceg fejére csapja csörgő süvegét, felpattan trónusára s uralkodik a vidámság bohó tréfáival. Uralkodása rövid, mindössze február kilencedikéig tart. De ez is elég annak, aki szivből mulatni tud. Van tehát bál, rögtönzött és nem rögtönzött, no meg zártkörű is elég. Ha a nemzeti zászló a 48-as kör, Dévai és Szlavik vendéglői előtt ki van tűzve, mérget lehet rá venni, hogy bál lesz, minek nagyobb hitelűl ott olvasható az ablakokban az állandó meghívó, mely rögtönzést a városi és tanvai legényeknek tudtul adja. De vannak zártkörű bálak is. Így ma éjjel zajlott le a kereskedők multsága a Kaszinóban. Ezt követi f. hó 22-én a vöröskereszt egylet csongrádi fiókjának „fehér estélye,” amely igen sikerültnek ígérkezik. F. hó 29-én a tanítók barátságos multsága tartatik a „Polgári Kör”-ben.

— **Tűzveszély a toronyban.** F. h. 12-én a járási főszolgabíró, az előjáróság és a gróf, mint kegyur, megbízottai felülvizsgálták a nagytemplom tornyát. Az volt ugyanis a baj, hogy a toronyór kályhatüzelése tűzveszedelemre adhat okot s ezért a felelősséget senki sem szeretné elvállalni. E miatt a toronyban bizonyos átalakítások váltak volna szükségessé, amelyeket a kegyur teljesíteni nem hajlandó, inkább kész a toronyórt magas állásából leszállítani. A város azonban ilyen napos őrszem nélkül nem maradhat, azért egyik zseniális vezető emberünk külön torony fellállítását tervezi. Nagyszerű eszme, igazán!

Háziipari tantolyam Mindszenten. A múlt hétfőn kezdődött Mindszentben a háziipari szakoktatás, amelyre negyven résztvevő jelentkezett, akik mind komoly igyekezettel fogtak a munkához. Veres Sándor községi bíró, akinek nem kis érdeme van az iskola sikerében, mert ő eszközölte ki a Pallavicini uradalomnal, hogy a tantolyamban résztvevők megfelelő mennyiségű fűzfárszét kapjanak, ugyancsak nagy gondban volt, hogy a jelentkezőket hogy helyezze el, miután a tanítás céljára kiszemelt ápoladai iskola

szüknek bizonyult a befogadásukra. A szorultságból Tary István járási főszolgabíró segítette ki a tanfolyamot, aki erre a célra átengedte a nyári konyháját, úgy hogy most a tanfolyamban résztvevők két helyen, elkülönítve részesülnek oktatásban.

— **Uj fogmoterem.** Csongrádon Just Gyula 1 szám alatt létező eddigi fogmotermet számos paciens látogatása miatt február haváig tartom nyitva. Ezuton hívom fel tehát a közönség nagybecsü figyelmét, hogy a kitűzött határidőig jelentkezzenek. Tisztelettel Hirschtel Bertalan.

Közigazgatás.

A tehenek fejéséről.

A tehenészet jövedelmességéje a tejhozam mennyiségétől függ, a főcél tehát az, hogy a tehenek egyenként jó tejelők legyenek és tejelési képességük a lehetőségig fokoztassék. Azonkívül, hogy a tejelőképesség fokozására törekszünk, nem szabad eltekintenuk attól sem, hogy a tehenet mennyi időn át fejhetjük, vagy az mennyi időn át marad szárazon. E kérdések hasznosított valószínűsítését egyedül a tehenek rendes fejésének alkalmazásával érhetjük el.

Sok panasz hangzott el már amiatt, hogy e legjobb fejős tehenek hihetetlenül kevés idő alatt megapasztják tejüket; ennek okozója lehet a tehenek helyváltoztatása, takarmányváltozások, az időjárás, de leginkább a gondozó személy változása. A nyugodt, az állatot szerető tehenészt mindig nagyobb tejhozamot fog elérni, mint az ideges, kapkodó, mérges természetű. Jó bánásmóddal a legvadabb tehen is jámborabb tehető és napról-napra jobban fogja leadni s tejet, míg a goromba bánásmódban részesülő tehen csökkenteni fogja a tejet és gyorsan elapaszt.

A fejéshez ha hozzá fogunk, azt szakadatlanul folytatni kell mindaddig míg a tejmirigyekből a tej teljesen ki nem fejtett. Sok tehennek az a sajátságos ösztöne lép fel a fejés kezdetén, fejés közben, vagy a fejés vége felé, hogy a tejet vissza iparkodik tartani: de a tehen csak azon ideig képes a tejet visszatartani, míg légzését visszatartja és ez az oka azon körülménynek, hogy a fejésnél egy ízben jön a tej, egy ízben hiába fejtünk, tej nem jön, és ismét ha a fejés szakadatlanul történik, megindul a tej, mert a tehen hosszabb ideig nem képes visszatartani a légzést s így a tejet sem.

A fejést mindig maroknyomással, vagyis a marokfogást fent kezdődő és lefelé haladó nyomásával végezzük, még pedig, hogy jó eredményt érthessünk el, először fejtük ki a tehenet a tehen jobb oldalon ülye, azután ülünk hozzá a baloldalon és fejtjük mindaddig, míg meg nem győződünk arról, hogy a tőgyből a tej teljesen kifejtett. Ezen jobb és baloldali fejési mód azért szükséges, mert az embernek jobb keze rendszeren erősebb lévén, ha mindig ugyanazon egyoldalon, például a jobb oldalon fej, akkor a hátulsó, bal kézzel fejt tőgyek sohasem lesznek oly jól kifejtve, mint az első kétrész tőgy.

Ha azonban a fejést jobbról is balról is végezzük, ez esetben a kézi erő és ügyesség egyenlő hatásával a fejés egyenlőben és hasznosabban végezhető.

A tejmenyiségre nézve, egyenlő jó táplálás mellett kedvező befolyással van a többszöri fejés, mert a mindenkori kifejtés előmozdítja a tejképződést. A naponta háromszori fejés tehát — bár több munkával jár — hasznot hajt.

Hirdetmény.

A föld és birtok után járó általános jövedelmi pótdónál az 1910. évben számításba veendő kamatterhek bevallása tárgyában.

A kölcsönnel terhelt ház- és földtulajdonosoknak az 1883. XLVI. t.-c. 13. §-a által az a kedvezmény adatott, hogy

a) a föld és házbirtoknak általános jövedelmi pótdónájából levonandó az illető tulajdonost bekebelezés által is terhelő kölcsön után az adóévet megelőző

év végéig tényleg le nem rovott tőke maradvék egy évi kamatainak 10 százaléka,

A vallomás az adóév január hó 1-31-ike közötti időben adandó be a községi elöljáróságnál (Bozóky számtisztnél).

A benyújtott vallomásról elismervény adatik, mely a vallomás kellő időben történt benyújtásának igazolásul szolgál.

Azok az adózók, akik a kölcsönkamatokra vonatkozó vallomások benyújtására kitűzött határidő letelte után valamely pénzintézetnél telekkönyvi bekebelezés mellett járadékkölcsönt vesznek fel, jogosítvák a felvett kölcsönnek telekkönyvi bekebelezését igazoló és a bekebelezés megtörténtét követő 30 nap alatt benyújtandó vallomás alapján, a rájuk az az adósság felvéte előtt kivetett általános jövedelmi pótdó mérvenek helyesbesítését az illetékes kir. pénzügyigazgatóságnál kérní.

Mindazon adózók, kik az államkincstár megkárosítására irányzott szándékból az általános jövedelmi pótdónak jogosulatlan apasztása céljából telekkönyvileg be nem kebelezett adósságot vallanak be, az 1883. évi XLIV. t.-c. 100. §-a értelmében büntetendő jövedéki kihágást követnek el.

Hirdetmény.

Az adózók kötelesek 1910. évi január hó 20-ig üzletük, vállalatuk vagy egyéb hasznosított foglalkozásuk után az adóévet megelőző három évi, vagy ha az üzlet, vállalat vagy foglalkozás annyi év óta még fenn nem állana, az annak megkezdésétől számítandó illetőleg fennállása idejére eső kereseti vagy üzleti tiszta nyereséményt bevallani.

Évi tiszta nyereséménynek vétetik az üzletből vagy foglalkozásból eredő összes jövedelemnek az a része, mely az üzlet, vagy foglalkozás folytatásához szükséges kiadások levoása után fenmaradó az üzlettulajdonosnak s általában az adó fizetésre kötelezettek oly kiadásai azonban, melyek nem az üzlettel vagy foglalkozással járnak, hanem akár magának, akár pedig a családjának és hozzátartozóinak fentartására szolgálnak a jövedelemből, kereséményből le nem vonhatók.

Aki több vállalatból, kereset illetőleg jövedelemforrásból huz jövedelmet, köteles minden egyes vállalatról, üzletről vagy keresetről külön vallomást adni.

Azok az adókötelesek, kik segédekkel dolgoznak, tartoznak a vallomáshoz segédmunkásaik jegyzékét csatolni, mely jegyzékben a segédek nevei, az üzletbe vagy foglalkozásba belépésüknek ideje, havi vagy évi fizetésük pontosan kiteendő.

A III. osztályú kereseti adó alá eső jövedelemnek bevallására, valamint az üzletben alkalmazott segédek bejegyzésére szolgáló útlapok az adózóknak a községi elöljárók által ingyen szolgáltatnak ki.

E bevallomás fentebb kitűzött határidő alatt a községi elöljáróságnál nyújtandó be.

Mindazok az adózók, kik üzletüket, vállalatukat keresetüket vagy jövedelem forrásukat az államkincstár megrövidítésére irányított szándékból az adókötelezettek és adótárgyak összeírása alkalmával akár szóval, akár írásban valótlannal mondják be vagy eltitkolják, avagy vallomásukat bizonyíthatólag hamisított adatokra alapítják, az adótárgyak egészben vagy részben történt eltitkolásával elkövetett jövedéki kihágás miatt az 1883. évi XLIV. t.-c. 100 §-a értelmében büntetettek.

A tiszántúli járás főszolgabírájától.
109.1910. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Szegvár községben évi 1000 korona törzsfizetéssel szervezett s lemondás folytán megüresedett községi pénztári ellenőri állása pályázatot nyitok, s felhívom az állást elnyerni szándékozókat, hogy legalább négy középiskolai osztály elvégzését, s gyakorlati képzettségüket igazoló egyéb okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket folyó hó 29-ig bezárólag hozzám nyújtsák be.

Az ellenőri élethossziglan választatik, a hivatalba lépésekör egy évi fizetésével azonos összegű biztosítékot köteles a községi pénztárba szolgáltatni.

A választást a kérvények beérkezése után megállapítandó határidőben fogom megejteni.

Mindszent, 1910 január 7.

Főszolgabíró megbízásából

Fekete
szolgabíró.

Özv. Komjáthy Mórné
közhírré téteti, miszerint grf. Andrássy utcába levő háza örök áron eladó. Értekezhetni lehet a helyszínén.

6507/1909. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Mindszenti takarékpénztár, és a csatlakozottnak kimondott Klein Ignázt, Csercsik Józsefné, Csongrád és vidéki takarékpénztár Grünner Géza végrehajthatóknak Hevesi Balázs elleni 1500 kor. s jár. 1500 kor. s jár. 51 kor. 20 fill. 177 kor. 18 fill. s jár. 7800 kor. s jár. 7900 kor. s jár. és 200 s jár. iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék területén fekvő s a tömörkényi 341 számú betétben A, † I, 22. sorszám alatt felvett 292|1, b, 192|7, b, 292|3, b, 292|4, b, 292|5, b, 292|5, c, 292|6, b, 293|2, 294|1, 298|1, a 298|1, b, 298|1, c, 298|1, d, 298|1, c, 298|1, f, 298|1, d, 2081|2, 2090, 2091|3, 2093, 2094, 2097. hrsz. jószágtestből Hevesi Balázst illető részt 1378 kor. ugyanezen betétbe A † 1 sorszám alatt felvett 2056 hrsz. jószágtestből Hevesi Balázst illető rész 19 korona kikialtási árban 1910. évi február hó 16-ik napjának d. e. 10 órakor Tömörkény község házána árverés alá fog bocsátatni s a kikialtási áron alul is de annak 2/3 adánál alacsonyabb áron nem adatik el.

Venni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kikialtált kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 (három) egyenlő részletben és pedig az első az árverés napjától számított 30, a második 45, a harmadikat 60 nap alatt mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a csongrádi kir. adóhivatalnál mint bírói letéptéztárnál lefizetni s a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Csongrád, 1909. évi nov. hó 30-án.

A csongrádi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál.

Dr. Konc
kir. járásbíró.

Szőlő-oltványokat

szállít amerikai sima és gyökeros vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

Tulajdonos: **Gaspari Frigyes.**
Medgyes, 68. sz. (Nagyküküllő-megye).

Tessék képes árjegyzéket kérní!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéről érkezett **elismérő levelek**, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának **fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.**

Köhögés!

Aki az egészségét szereti, az **MEGÓVJA.**

5500 hiteles bizonylatok bizonyítéka segélyt hozó eredményt.

Kaiser-féle MELL-KARAMELLÁKRA
a három hársfáról.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva **köhögés, rekedtség, katarus, elnyálkásodás, görcs** és számarhurutos bántalmaknál.

Egy csomag 20 fillér. Egy áveg 80 fill.

Csongrádon kapható: Wiesner Lajos, Löw Adolf és Barna Henrik urak gyógyszerüzében.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RETHY-féle

pemetefü cukorkánál.

Vásárlásánál azonban vigyázzunk es határozottan RETHY-felét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-felét fogadjunk el!

Eladó lakóház.

Özv. Turcsányi Lajosné

Szük-utca 6. sz. háza kedvező feltételek mellett azonnal eladó. Venni szándékozók értekezhetnek a tulajdonossal Kiskunfélegyházán Csillag-utca 17. sz.

Ház és részvény eladó.

Szabó Sándor Jókai Mór-utca 12. számú lakóháza; 14db csongrádvárosi takarékpénztári részvénye, belértékben, évenként is eladó. — Ugyanott tiszta buza, árpa, 10 mmnyi koks és $\frac{3}{4}$ méter öl tüzi fa is piaci áron eladó. — Értekezni lehet Kecskeméten Klapka-utca 34. sz. alatt a tulajdonossal.

TÖRLEY PEZSGÓ.

Ósidoztól fogva szappannal tisztítják a ruhán esett foltot, szappannal tartjuk tisztán testünket, szappan a legjobb szer a fog és szájmossa is a modern orvosi tudomány legújabb tanítása szerint. Erthető tehát Sztraka Menthol fogszappanjának közkezdveltsége, mely az inyt nem marja, mégis erősen desinficiál, habja nem undorító, sőt ellenkezőleg tartósan üdítő hatása eljut a fogkövek legelrejtetteb zugába is. E szappannak köszönhetjük, hogy kellemetlen szájszag s fogak romlása nincs többé. Ára 1 kor. Kapható Barna Henrik gyógyszerárában.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy nálam a legdivatosabb és a legmagasabb igényeknek megfelelő

férfi-ruha

készül a lehető legszolidabb árak mellett.

Ajánlom továbbá dus választéku magyar és angol szövet raktáromat,

Amidőn a n. é közönség kegyes pártfogását kérem, maradtam teljes tisztelettel:

Medgyesi Ferencz

férfi szabó
szabó ipari szakoktató.

WEISZ MÁRK könyvnyomdája CSONGRADON.

A legolcsóbb árszámítás mellett készítettnek

Könyvek

Hirlapok

Meghívók

Számlák

Borítékok

Gyászjelentések

Levelezőlapok

Költségvetések

Vonalzott nyomtatványok

Levélpapírok

Névjegyek

Étlapok

Cégekártyák

Árjegyzékek

egyáltalán mindenféle könyvnyomdai munkák.

Pontos és tiszta kiállítás!

Községi, ügyvédi és egyéb nyomtatványok

nagy raktára!

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.